

Riktlinjer – säkerhet för förtroendevalda

PROGRAM

PLAN

POLICY

RIKTLINJER

Helsingborgs stads styrdokument

Aktiverande

syftar till förändring och utveckling

PROGRAM – anger långsiktiga ambitioner och viljeinriktningar

PLAN – anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar

Normerande

reglerar befintlig verksamhet och vårt förhållningssätt till en given situation

POLICY – anger principer och vägledning

RIKTLINJE – anger absoluta gränser och ska-krav

Beslutat av: Kommunfullmäktige

Datum: 15 juni 2022, § 126

Dokumentet gäller för: Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen, samtliga nämnder

Dokumentansvarig: Stadsledningsförvaltningen, avdelningen för juridik och service

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
Syfte	4
Omfattning.....	4
Lagstiftning och andra styrdokument.....	4
2. Ansvarsfördelning.....	5
Stadens ansvar	5
<i>Ansvar för säkerhet vid sammanträden</i>	6
De politiska partiernas ansvar.....	6
Den förtroendevaldes ansvar.....	6
Polisens ansvar	7

1. Inledning

Helsingborgs stad är en politiskt styrd organisation och tryggheten och säkerheten för politiskt förtroendevalda ska upprätthållas för att det demokratiska beslutsfattandet ska fungera. Försök till otillbörlig påverkan genom trakasserier, hot, hot om våld eller våld som riktas mot förtroendevalda eller mot beslutsfattandet i staden är ett allvarligt angrepp på de grundläggande demokratiska principerna och det demokratiska beslutsfattandet. Förtroendevalda ska inte riskera att påverkas i sitt beslutsfattande på grund av hot, våld eller trakasserier. Uppdraget ska kunna genomföras på ett tryggt och säkert sätt.

Syfte

Syftet med denna riktlinje är att tydliggöra ramar för ansvarsfördelningen för de förtroendevaldas säkerhet för att förebygga och hantera hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda. Riktlinjen ska också utgöra ett stöd för stadens säkerhetsarbete kopplat till förtroendevalda.

Syftet är också att ge vägledning för ett proaktivt förhållningssätt och för hantering av allvarliga händelser som kan uppstå mot förtroendevalda i deras roll som beslutsfattare.

Omfattning

Riktlinjerna ska tillämpas av samtliga politiska organ i Helsingborgs stad för att förebygga och hantera hot, våld eller trakasserier som kan kopplas till förtroendevaldas pågående politiska uppdrag.

Helsingborgs stads helägda bolag rekommenderas att ta fram liknande riktlinjer.

Riktlinjerna ska användas tillsammans med tillhörande rutiner och vägledningar.

Lagstiftning och andra styrdokument

Kommunallagen

Kommunallagen ger befogenhet att vidta de generellt inriktade insatser som behövs för att skydda demokratin.

Med förtroendevalda avses i kommunallagen ledamöter och ersättare i fullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder och fullmäktigeberedningar, de som fullgör förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid samt revisorer.

Förtroendevalda som fullgör ett uppdrag på heltid eller betydande del av heltid har som regel ett uppdrag som kommunalråd. Förtroendevalda som inte fullgör ett uppdrag på heltid eller betydande del av heltid benämns i fortsättningen i denna riktlinje som fritidspolitiker.

Arbetsmiljölagen

Arbetsmiljölagen (AML) gäller för alla verksamheter där en arbetstagare utför ett arbete för en arbetsgivares räkning. Formellt är inte förtroendevalda att betrakta

som anställda av en kommun och omfattas därmed inte av arbetsgivaransvaret enligt AML.

Heltidssysselsatta kommunalråd är ett undantag eftersom dessa som regel inte har någon annan anställning under tiden som förtroendeuppdraget pågår. Staden åtar sig därför ett visst arbetsmiljöansvar för heltidssysselsatta förtroendevalda. Som heltidssysselsatt räknas en förtroendevald som har ett uppdrag omfattande minst 40 procent.

Reglemente

Enligt kommunstyrelsens reglemente har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar för stadens trygghetsarbete.

Policy och riktlinjer mot mutor

Kommunfullmäktige har beslutat om en policy mot mutor. Denna policy omfattar såväl förtroendevalda som anställda.

Försäkringar

Förtroendevalda med en sysselsättningsgrad om minst 40 procent omfattas av Grupplivförsäkring (GL-F). Försäkringen gäller för den som inte hunnit fylla 67 år och som i första hand har sitt förtroendeuppdrag på minst 40 % (50 % förtroendeuppdrag likställs med ett uppdrag på heltid).

Företagshälsovård

Vid akuta händelser har samtliga förtroendevalda möjlighet att få akut psykologiskt krisstöd hela dygnet, året runt av stadens upphandlade företagshälsovård.

För förebyggande konsultation finns möjlighet att teckna ett tilläggsavtal mellan den upphandlade företagshälsovården och respektive politiskt parti.

2. Ansvarsfördelning

Stadens ansvar

Helsingborgs stad ansvarar för att de aktiviteter som staden arrangerar och där förtroendevalda deltar i sin roll som förtroendevald, genomförs på ett tryggt och säkert sätt. Den som ansvarar för en aktivitet, såsom ett sammanträde, konferens eller en förrättning, ska genomföra en riskanalys inför aktiviteten.

Förtroendevalda som fullgör ett uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, det vill säga med uppdrag omfattande minst 40 procent sysselsättningsgrad, har som regel inte någon anställning hos annan arbetsgivare under tiden som förtroendeuppdraget pågår och omfattas därmed inte av arbetsmiljölagen hos en arbetsgivare. Staden ansvarar för dessa förtroendevalda gällande den fysiska och psykosociala arbetsmiljön, inklusive erbjudande om akut psykologiskt krisstöd. (Staden har som arbetsgivare ansvar i förhållande till de anställda för frågor gällande hot och våld i arbetsmiljön enligt bestämmelser på arbetsmiljöområdet).

Fritidspolitiker har ett skydd i form av att staden ansvarar för att aktiviteter som den förtroendevalde deltar i och som organiseras av staden genomförs tryggt och säkert enligt det som beskrivs ovan.

Stadsledningsförvaltningen ansvarar för att utbilda förtroendevalda om

förebyggande av risker av olika slag, såsom otillbörlig påverkan, hot, hot om våld och våld. Sådan utbildning genomförs i början av varje mandatperiod och fortlöpande för nya förtroendevalda.

Stadens ansvar upphör att gälla när en person inte längre har ett politiskt förtroendeuppdrag.

Ansvar för säkerhet vid sammanträden

Kommunfullmäktiges sammanträden är enligt kommunallagen offentliga och allmänheten har tillträde till sammanträdena både fysiskt och via webbsändning. Allmänheten har möjlighet att lyssna på sammanträdena, men har inte rätt att yttra sig.

Stadsledningsförvaltningen, avdelningen för juridik och service, ansvarar för att riskanalys genomförs inför sammanträden och att åtgärder vidtas inför sammanträdena så att dessa ska kunna genomföras säkert och tryggt.

Kommunstyrelsen och nämndernas sammanträden är som regel inte öppna för allmänheten, men en nämnd kan besluta om att hålla öppna sammanträden.

Nämndens ordförande tillsammans med nämndens sekreterare ansvarar för att en riskanalys inför sammanträden görs. Om riskanalysen ger anledning att vidta åtgärder, informerar nämndsekreteraren sin chef som ansvarar för att åtgärder vidtas för att säkerställa att sammanträdena kan genomföras tryggt och säkert.

Rutin för säkra sammanträden ska finnas för varje nämnd. Nämnden ansvarar för att utarbeta sådan rutin.

Stadsledningsförvaltningen ansvarar för att registrera incidenter som sker i samband med sammanträden eller förrättningar. Brott ska polisanmälas.

De politiska partiernas ansvar

Partierna ansvarar för sina medlemmar som har kommunala uppdrag, när dessa deltar i politiska aktiviteter som inte är kopplade till förtroendeuppdraget. Respektive parti har ansvaret för politikernas trygghet och säkerhet under valrörelsens partiarbete och annan partirelaterad verksamhet under mandatperioden.

De politiska partierna ansvarar själva för bedömningen av risker inför och under offentliga möten och andra politiska möten, som inte är kommunala sammanträden.

För förebyggande konsultation finns möjlighet att teckna ett tilläggsavtal mellan den upphandlade företagshälsovården och respektive politiskt parti.

Partierna erbjuds möjlighet att samverka med staden i det förebyggande arbetet med säkerhet för förtroendevalda, genom nätverk med partiernas säkerhetsansvariga.

Den förtroendevaldes ansvar

Den förtroendevalde har ansvar för att inhämta nödvändiga kunskaper i hur risker kan förebyggas kopplade till den egna personen, exempelvis genom att delta i

utbildningar som erbjuds och följa de rutiner som finns för förtroendevalda.

En förtroendevald som utsatts för brott som kan ha med det politiska uppdraget att göra bör polisanmäla.

Polisens ansvar

Polismyndigheten har huvudansvaret för skydd av förtroendevalda och ansvarar för den polisiära handläggningen av ärenden om hot och våld mot förtroendevalda.

